Hakîkat Kitâbevi Yayınları

HULÂSAT-ÜL KELÂM RİSÂLESİ

Hâzırlayan
Hüseyn Hilmi Işık

Yazar
Yûsüf Nebhânî

Hakîkat Kitâbevi
Darüşşefeka Cad. No: 53 P.K.: 35 **34083**
Fâtih-İSTANBUL
Tel: 0212 523 45 56-532 58 43 Fax: 0212 523 36 93
http://www.hakikatkitabevi.com.tr
e-mail: bilgi@hakikatkitabevi.com.tr
TEMMUZ-2015

Üçüncü Kısm

HULÂSAT-ÜL-KELÂM RİSÂLESİ

Yûsüf Nebhânî "rahmetullahi aleyh"[1], bu risâlesinde buyuruyor ki:

Allahü teâlâya hamd olsun! Dilediğini ihsân ederek, hidâyete kavuşdurmakda, dilediğini dalâletde bırakmakdadır. [Dalâletden kurtulmak, se'âdet-i ebediyyeye kavuşmak isteyenlerin düâlarını, adâleti ile kabûl etmekdedir.] Peygamberlerin ve seçilmişlerin en üstünü olan, efendimiz Muhammed aleyhisselâma salât ve selâm olsun! Onun, yer yüzünde, gökdeki yıldızlar gibi parlayan Âline ve Eshâbının hepsine de hayrlı düâlar ederiz.

Bu risâlenin sahîfeleri az, fekat, içindeki ilmler çokdur. İlm ve akl sâhibi olanlar, insâf ederek okurlarsa, kabûl ederler. Allahü teâlânın hidâyetine, doğru yola kavuşanlar da, hemen inanırlar. Bu risâle, Allahü teâlânın müslimânlara ihsân etdiği **(Sırât-ı müstakîm)**i, düşmanlarını bırakdığı **(Dalâlet yolu)**ndan ayırmakdadır. Bu risâleye **(Hulâsat-ül-kelâm fî tercîh-i dîn-il-islâm)** ya'nî, (islâm dînini seçmeye yarayan sözlerin hulâsası) ismini verdim.

Ey, kendini, ebedî azâbdan kurtarmak ve sonsuz ni'metlere kavuşmak isteyen insan! Bu çok mühim, çok büyük hakîkati anlamak ve kendini sonsuz azâbdan kurtaracak sebebi bulmak için, her an, her yerde düşünsen ve son derece gayret ile çalışsan ve herkesden yardım istesen, insan gücünün yetdiği kadar da uğraşsan, bu sebebin ehemmiyyeti yanında, bu yapdıkların, pek küçük kalır. Hattâ, bütün dünyâ servetini ele geçirmek için, bir kum dânesini vermeye benzer. Bu hakîkatin ehemmiyyeti, bu kısa yazımızla anlatılamaz. Bu yazımız, aklı olana bir işâret vermek gibidir. Aklı olan, bir işâretden maksadı anlar. Bunu tefekkür edebilmek için, ipucu olabilecek birkaç kelime söyliyeceğim:

---

[1] Yûsüf Nebhânî, 1350 [m. 1932] de Beyrûtda vefât etdi.

İnsan, alışdığı âdetleri sever. Bunlardan ayrılmak istemez. Doğunca, süt emmeğe alışır. Bundan ayrılmak istemez. Büyüdükçe, evine, mahallesine, şehrine alışır. Bunlardan ayrılması, çok güç olur. Sonra, dükkânına, san'atına, çalışdığı fen işlerine ve çoluk çocuğuna, diline, dînine alışır. Bunlardan ayrılmak istemez. Böylece, muhtelif cemâ'atler, kavmler, milletler hâsıl olur. Şu hâlde, bir milletin dinlerini sevmeleri, dinlerinin en hayrlı din olduğunu anladıkları için değildir. Aklı olan, kendi dînini ve başka dinleri incelemeli, dinler arasında hak olanı anlamalı, ona sarılmalıdır. Çünki, bâtıl dîne bağlanmak, insanı ebedî felâketlere, dâimî azâblara götürür. Ey insan, gaflet uykusundan uyan! (Hak dînin, hangi din olduğunu nasıl bileyim. Ben, alışdığım dînin hak din olduğuna inanıyorum. Bu dîni seviyorum) der isen, şunu bil ki, (Din, Rabbin Peygamberler vâsıtası ile gönderdiği emrlere ve yasaklara itâ'at etmek)dir. Bu emrler, insanın Rabbine karşı ve birbirlerine karşı vazîfeleridir.

Mevcûd dinler arasında, Rabbin sıfatlarını, ibâdet şekllerini ve mahlûklar arasındaki mu'âmelâtı en fâideli olarak bildiren hangisidir? Akl, iyiyi kötüden ayıran bir kuvvetdir. Kötüyü terk etmek, iyiyi de tedkîk etmek lâzımdır. Dîni tedkîk, onun zuhûrunu [başlamasını], Peygamberlerini, Eshâbını ve Ümmetini ve din büyüklerini incelemekdir. Bunları beğenirsen, o dîni seç! Aklına uy, nefsine uyma! Nefs, âileden, arkadaşlardan, bozuk, kötü din adamlarından utanmağı ve onlardan zarâr gelmesini ileri sürerek, seni aldatır. Fekat, bu zararlar, ebedî azâb yanında hiçdir. Bunu iyi anlıyan kimse, elbet **(Dîn-i islâm)**ı tercîh eder. Peygamberlerin sonuncusu olan Muhammed aleyhisselâma inanır. Zâten islâmiyyet, bütün Peygamberlere îmân etmeyi emr etmekdedir. Bunların dinlerinin hak oldukları, her Resûl gelince, evvelki dinlerin hükmleri kalmadığı gibi, Muhammed aleyhisselâmın dîni gelince de, bütün dinlerin hükmlerinin kalmadığını bildirmekdedir. Bir insanın, tâbi' olduğu dînin bâtıl olduğunu anlaması ve bu dîni terk ederek,

Muhammed aleyhisselâma îmân etmesi, nefsine çok güç gelir. Çünki nefs, Allahü teâlâya ve Muhammed aleyhisselâma ve Onun dînine düşman olarak yaratılmışdır. Nefsin bu düşmanlığına **(Hamiyyet-ül-câhiliyye)** denir. Bâtıl dindeki analar, babalar, muallimler ve kötü arkadaşlar [onların radyoları ve televizyonları ve hükûmet adamları], nefsin bu düşmanlığını kuvvetlendirirler. Bunun için, (Çocuğa öğretmek, taşa yazmak gibidir) denilmişdir. Nefsin bu düşmanlığını izâle için çok çalışmak, nefs ile cihâd etmek ve nefsi akl ile inandırmak lâzımdır. Aşağıdaki yazıları dikkat ile okumak, bu cihâdında sana yardımcı olacakdır:

Bir dîne tâbi' olmak, ebedî se'âdete kavuşmak ve sonsuz felâketlerden kurtulmak içindir. Yoksa, anadan babadan kalma bir din ile öğünmek için değildir. Peygamber de, kendisinde peygamberlik şartları bulunan ve Allahü teâlânın emrlerini kullarına bildiren bir insandır. Böyle bir Peygambere tâbi' olmak, Onun dînine girmek lâzımdır. Vesenî denilen, heykellere, putlara tapanlar ve Dehrî denilen tanrısızlar [ateistler ve masonlarla komünistler], hayvan gibidir. Nasrâniyyet ve yehûdiyyet dinleri de, aşağıdaki sebebler ile bâtıl olmuşlardır:

1- İslâm dîninde, Allahü teâlânın kemâl sıfatları vardır. Noksan sıfatları yokdur. İbâdetleri yapmak gâyet kolaydır. İnsanların birbirleri ile muâmeleleri adâlet iledir. Diğer dinlerin ibâdetleri ve birbirleri ile muâmeleleri, zemânla değişerek, akla uygun hâlleri kalmamışdır.

2- Muhammed, Îsâ ve Mûsâ aleyhimüsselâmın hayâtları, târîhlerden incelenirse, Muhammed aleyhisselâmın, en necîb, asîl, en fâideli, dahâ âlim, en akllı, en üstün, dünyâ ve âhiret bilgilerine en ârif olduğu görülür. Hâlbuki, kendisi ümmî idi. Ya'nî hiç kitâb okumamış, kimseden birşey öğrenmemişdi.

3- Muhammed aleyhisselâmın mu'cizeleri, diğerlerinin mu'cizeleri toplamından kat kat dahâ çokdur. Diğerlerinin mu'cizeleri geçmiş, bitmişdir. Muhammed aleyhisselâmın mu'cizelerinin bir kısmı, bilhâssa Kur'ân-ı kerîm

mu’cizesi kıyâmete kadar devâm etmekdedir. Ümmetinin Evliyâsının kerâmetleri de, her zemân ve her yerde görülmekdedir.

4- Bu üç dîni bizlere ulaşdıran haberler arasında, Muhammed aleyhisselâmı ve Onun dînini bildiren Kur’ân-ı kerîm ve hadîs-i şerîfler dahâ çok, dahâ sahîhdir. Hepsi kitâblara geçmiş ve dünyânın her tarafına yayılmışdır. Muhammed aleyhisselâm kırk yaşında iken, Peygamber olduğu kendisine bildirildi. Altmışüç yaşında iken vefât etdi. Peygamberliği yirmiüç sene devâm etdi. Bütün arab yarımadası kendisine itâ’at etdikden ve dîni her tarafa yayılıp anlaşıldıkdan ve da’veti şarkda ve garbda işitildikden ve Eshâbı, yüzellibin oldukdan sonra vefât etdi. Vedâ’ haccını, yüzyirmibin Sahâbî ile yapdı. Bundan seksen gün sonra vefât etdi. **(Bugün dîninizi ikmâl etdim ve üzerinize olan ni’metimi temâmladım ve dîninizin islâm olmasını beğendim)** meâlindeki, Mâide sûresinin üçüncü âyet-i kerîmesi, bu hacda nâzil oldu. Bu Sahâbîlerin hepsi, sâdık ve emîn idi. Çoğu dinde derin âlim ve hepsi Evliyâ idi. Resûlullahın dînini ve mu’cizelerini, yer yüzüne yaydılar. Çünki, cihâd için, memleketlere yayıldılar. Gitdikleri yerlerdeki insanlara, din bilgilerini ve mu’cizeleri ulaşdırdılar. Bunlar da, başkalarına bildirdiler. Böylece, her asrın âlimleri, sonraki tabakadaki, dahâ çok âlime bildirdi. Bunlar da, bu ilmleri ve bunları bildirenleri, binlerce kitâblara yazdılar. Öğrendikleri hadîs-i şerîfleri, sahîh, hasen gibi, birçok kısmlara ayırdılar. Yalancıların [ve yehûdîlerin], hadîs diyerek uydurdukları sözleri kitâblarına sokmadılar. Bu husûsda, çok dikkatli ve hassâs davrandılar. Bunların gayretleri ile, islâm dîni çok sağlam esâslar üzerine kuruldu ve hiç değişdirilmeden yayıldı. Diğer dinlerin hiçbiri böyle sıhhâtli nakl edilemedi.

Sevgili Peygamberimiz Muhammed aleyhisselâmın mu’cizeleri ve hak Peygamber olduğunun vesîkaları, dînin temel ve zarûrî lâzım olan bilgileri, Allahü teâlânın var olduğu, bir olduğu ve kemâl sıfatları ve Muhammed aleyhisselâmın Peygamberliği, sâdık ve emîn olduğu ve

bütün Peygamberlerin en üstünü olduğu, insanların öldükden sonra tekrar dirilecekleri, hesâba çekilecekleri, sırât köprüsü, Cennet ni'metleri, Cehennem azâbları, her gün beş kerre nemâz kılmanın farz olduğu, öğle, ikindi ve yatsı nemâzlarının farzlarının dört rek'at oldukları, sabâh nemâzının iki rek'at ve akşam nemâzının farzının üç rek'at olduğu ve semâda Ramezân ayının hilâli görüldüğü zemân, oruca başlamak, Şevvâl ayının hilâli görülünce, fıtr bayramı yapmak, ömründe bir kerre hacca gitmek farz olduğu, [kadınların, kızların, başları, saçları açık sokağa çıkmalarının ve livâta] zinâ yapmanın harâm olduğu, şerâbın [ve çok içilince serhoş eden alkollü içkilerin damlasının] içilmesinin ve cünüb kimsenin ve hayz hâlindeki kadınların nemâz kılmalarının ve abdestsiz nemâz kılmanın harâm olduğu gibi zarûrî din bilgileri, âlim ve câhil, bütün müslimânlara, doğru olarak bildirildi. Bu bilgilerin hepsi, hiç değişdirilmeden, bizlere ulaşdırıldı. Böyle olduğunu, insâf sâhibi olan nasrânî ve yehûdîler de bilmekdedir. Kendi dinlerini öğrendikleri yolların böyle sağlam olmadığını kendileri de i'tirâf etmekdedir. Muhammed aleyhisselâmın zemânının bize dahâ yakın olması ve islâm dînini bizlere ulaşdıran âlimlerin pekçok olmaları, islâmiyyete hurâfeler, iftirâlar karışdırılmasına mâni' olmuşdur. Hıristiyan ve yehûdî dinleri, bu iki ni'mete mâlik değildir. Îsâ aleyhisselâmın bi'seti [zuhûru] ile Muhammed aleyhisselâmın bi'seti arasında [târîhçilere göre] altıyüz sene kadar zemân farkı vardır. Çünki, Îsâ aleyhisselâmın mevlidi ile Muhammed aleyhisselâmın Mekke şehrinden Medîneye hicreti arasında 621 sene fark vardır [diyorlar. Hâlbuki islâm âlimlerine göre, bu fark bin senedir]. Bu uzun zemânda, dünyânın her tarafına câhiliyyet yayıldı. Sahîh [doğru] haberleri, yanlışlarından ayırmak da çok güçdü.

Îsâ aleyhisselâmın da'vet zemânı uzun sürmedi. Üç sene gibi kısa zemândan sonra, Allahü teâlâ, Onu otuzüç yaşında iken semâya çıkardı. Bu kısa zemânda da, kâfirler karşısında za'îf ve maglûb hâlde idi. Peygamberlik

vazîfesini râhat yapamadı. Yehûdîler ve Roma hükûmeti de mâni' oluyordu. Havârî denilen yardımcıları da, az idi. Kendisine inanmış olan Havârîler, ancak oniki avcı idi. Hepsi za'îf kimseler idi. Îsâ aleyhisselâm semâya çıkarıldıkdan sonra, haberler, rivâyetler toplanarak İncîl kitâbları yazılıp, câhillerin ellerinde dolaşdı. Terceme edilirken de değişdirildiler. Bu İncîllerde birbirlerine ve akla uymıyan çok bilgi vardı. Hattâ, birbirlerini nakz etmekde, çürütmekdedirler. Bu hâl, aynı İncîlin muhtelif yazmalarında da mevcûddur. Bu farklar, muhâlefetler karşısında, her asrda papazlar toplanarak, İncîlleri tashîh etmek zorunda kalmışlar, birçok ilâveler, çıkarmalar yapmışlar, dinden olmıyan pek çok saçma şeyleri de karışdırmışlardır. İnsanları, bu kitâblara inanmağa zorlamışlardır. Bunlardaki yazıların çoğu, Îsâ aleyhisselâmın ve Havârîlerin sözleri değildir. Bunun için, muhtelif fırkalara ayrıldılar. Her asrda, yeni mezhebler meydâna geldi. Çoğu, eskilerden ayrıldı. Hepsi de, ellerindeki İncîllerin Îsâ aleyhisselâmın getirdiği dînin kitâbı olmadığını bilmekdedirler.

Mûsâ aleyhisselâmın dînini ve mu'cizelerini bildiren yehûdî kitâbları da böyledir. Buradaki zemân farkı dahâ fazladır. Mûsâ aleyhisselâm, bir rivâyetde, Muhammed aleyhisselâmın hicretinden 2348 sene evvel vefât etdi. Aradaki câhiliyyet asrlarında, mûsevî dîninin sahîh olarak nakli imkânsız oldu. Buhtün-nasar gibi zâlimler de, yehûdî din adamlarını öldürdü. Bir kısmını da, Beyt-ül-mukaddesden Bâbil şehrine esîr götürdü. Hattâ, Kudüsde, Tevrât okuyacak kimse kalmadığı zemânlar oldu. Danyâl aleyhisselâm, Tevrâtı ezber okur ve yazdırırdı. Böylece, değişmekden kurtardı ise de, ondan sonra, onun yazdırdıkları da değişdirildi. Allahü teâlâya ve Peygamberlere yakışmayacak, çirkin yazılar karışdırıldı.

Muhammed aleyhisselâmın zemânından sonra, Onun ümmeti içinde câhilliğin yayılmadığını her millet biliyor. Hele müslimânlar arasında, ilm yükselmiş, büyük islâm devletleri teşekkül ederek, ilmi, fenni, adâleti, insan haklarını her tarafa yaymışlardır. Şimdi, aklı ve insâfı olan bir kim-

se, bu üç dîni tedkîk ederse, elbette islâmiyyete tâbi' olur. Çünki maksad, hak olan dîni bulmakdır. Yalan söylemek, iftirâ etmek, islâmiyyetde harâmdır. Âyet-i kerîmeler ve hadîs-i şerîfler, ikisini de şiddet ile yasak etmişdir. Herhangi bir kimseye iftirâ etmek, büyük günâh olunca, Resûlullaha iftirâ etmek, katkat dahâ fenâ, katkat dahâ harâmdır. Bundan dolayı da, Muhammed aleyhisselâmı ve mu'cizelerini bildiren islâm kitâblarında, hiçbir yalan, hiçbir hatâ olamaz. Aklı olan, insâflı kimsenin, inâdı bırakıp, sonu felâket olan dîni terk etmesi ve hak ve se'âdet yolu olan dîne tâbi' olması lâzımdır. Dünyâ hayâtı çok kısadır. Her günü geçip hayâl olmakdadır. Her insanın sonu ölümdür. Bundan sonrası da, yâ dâimî azâb veyâ ebedî ni'metlerdir. Bunların vaktleri, herkese sür'at ile yaklaşmakdadır.

Ey insân! Kendine merhamet et! Aklından gaflet perdesini kaldır! Bâtılın bâtıl olduğunu görerek, ondan kurtulmağa çalış! Hakkın hak olduğunu da görerek, ona tâbi' ol, sarıl! Vereceğin karâr, çok büyük, çok mühimdir. Vakt ise, çok azdır. Muhakkak öleceksin! Öldüğün vakti düşün! Başına geleceklere hâzırlan! Hakka tâbi' olmadıkca, ebedî azâbdan kurtulamazsın! Son pişmânlık fâide vermez. Son nefesde hakkı tasdîk etmek kabûl olmaz. Fekat, müslimânın günâhlarına tevbe etmesi, kabûl olur. O gün, Allahü teâlâ, (Kulum! Sana akl nûrunu vermişdim. Bunun ile, beni anlamanı, bana ve Peygamberim Muhammed aleyhisselâma ve Onun getirdiği islâm dînine îmân etmeni emr etmişdim. Bu Peygamberin geleceğini, Tevrâtda ve İncilde haber vermişdim. İsmini ve dînini her memlekete yaydım. İşitmedim diyemezsin. Gece gündüz, dünyâ kazancı için, dünyâ zevkleri için çalışdın. Âhiretde başına gelecekleri hiç düşünmedin. Gaflet içinde iken, mevtin pençesine düşdün) derse, ne cevâb vereceksin?

Ey insan! Başına gelecekleri düşün! Ömrün tükenmeden, aklını başına topla! Etrâfında gördüğün, konuşduğun, sevdiğin, korkduğun kimselerin hepsi, birer birer öldüler. Birer hayâl gibi, gelip gitdiler. İyi düşün! Ebedî ateşde yanmak, ne büyük azâbdır! Sonsuz ni'metler içinde

yaşamak ise, ne büyük ni'metdir. Bunlardan birini seçmek, şimdi senin elindedir. Herkesin sonu, bu ikisinden biri olacakdır. Bundan kurtulmak imkânsızdır. Bunu düşünmemek ve tedbîr almamak, büyük câhillik ve cinnetdir. Allahü teâlâ, hepimizi akla tâbi' olanlardan eylesin! Âmîn.

(Kavl-üs-sebt fî redd-i alâ deâvil-protestanet) kitâbında diyor ki: Allâme Rahmetullah efendi[1], **(İzhâr-ül-hak)** kitâbında buyuruyor ki: İslâmiyyet başlamadan evvel, hiçbir yerde, hakîkî Tevrât ve hakîkî İncîl yok idi. Şimdi mevcûd olanlar, doğru ile yalan karışık haberlerden meydâna getirilmiş târîh kitâblarıdır. Kur'ân-ı kerîmde bildirilen, Tevrât ve İncîl, şimdi mevcûd olan Tevrât ve İncîl ismlerindeki kitâblar değildir. Bunlardaki bilgilerden, Kur'ân-ı kerîmin tasdîk etdikleri doğrudur. Red etdikleri doğru değildir. Kur'ân-ı kerîmde bildirilmiyenleri hakkında, doğru ve yanlış demeyiz. Dört İncîlin, Allah kelâmı olduğunu bildiren, bir sened mevcûd değildir. Hindistânda konuşduğu İngiliz papazı da, bunu kabûl etmiş ve mîlâdî 313 senesine kadar, dünyâda meydâna gelen, büyük karışıklıklarda, bu senedler gayb oldu demişdir. Horn, İncîl tefsîrinin ikinci cildinde ve târîhci Mocheim[2], 1332 [m. 1913] baskılı târîhinin birinci cildi, 65. ci sahîfesinde ve Lardis, İncîl tefsîrinin beşinci cildi, 124. cü sahîfesinde, İncîllerde ilâveler, değişiklikler yapıldığı yazılıdır. Cîrum[3] diyor ki, (İncîli [Kitâb-ı mukaddesi] terceme edeceğim zemân, birbirlerine benzemediklerini gördüm). Adam Clarke[4], tefsîrinin birinci cildinde diyor ki, (İncîlin latinceye tercemeleri yapılırken, çok değişikliklere uğradı.

---

[1] Rahmetullah Hindî, 1306 [m. 1889] da Mekkede vefât etdi.

[2] Mocheim Johann Lorenz Von, Alman protestan papazı ve târîhci. 1694 de Lübeckde doğdu. 1174 [m. 1755] de Göffindende öldü. En meşhûr eseri **(Mukaddes İncîl târîhi)**dir.

[3] Cîrum, Jerome Saint, İstanbulda üç sene kaldı. 382 de Romaya gitdi. Papanın sekreteri oldu. Kitâb-ı mukaddesi [İncîli] latinceye terceme etdi. 30 Eylülde yortusu yapılır. Yapdığı terceme kiliselerin resmî kitâbı oldu.

[4] Adam Clarke, 1179-1249 [m. 1760-1832] İrlandalı İncîl vâizi. Meşhûr eseri **(Kitâb-ı Mukaddes tefsîri)**dir.

Birbirine uymıyan ilâveler yapıldı). Katolik Ward[1], 1841 baskılı kitâbının onsekizinci sahîfesinde diyor ki, (Şarkdaki mülhidler, İncîlin çok yerini değişdirdiler. Protestan papazları, kral birinci Jamese verdikleri raporda, düâ kitâbımızdaki Zebûrlar, ibrânî olanlara benzemiyor. İlâve, çıkarma ve tebdîl olarak, ikiyüze yakın değişiklik vardır). Protestan papazları, bunu dahâ da değişdirdiler. Rahmetullah efendinin kelâmı burada temâm oldu. **(İzhâr-ül-hak)** kitâbında, böyle nice misâller bildirilmekdedir. İzzeddîn Muhammedînin **(El-fâsılu-beynel-hak vel-bâtıl)** ve Abdüllâh-i Tercümânın **(Tuhfe-tül-erîb)** kitâblarında da, İncîllerdeki değişikliklerin misâlleri yazılıdır.

Bütün papazlar biliyor ki, Îsâ aleyhisselâm, birşey yazmadı ve yazılı birşey bırakmadı, bir kimseye de yazdırmadı. Dînini yazılı olarak bildirmedi. Semâya çıkarıldıkdan sonra, Îsevîler arasında ayrılıklar başladı. Birleşerek din bilgilerini tesbît etmediler. Sonradan, elliden fazla İncîl yazıldı. Bunlar arasından dördü seçildi. Îsâ aleyhisselâmdan sekiz veyâ oniki sene sonra, Filistinde süryânî lisânında **(Matta)** İncîli yazıldı. Bu İncîlin bu nüshası yokdur. Yunânî tercemesi denilen nüshası mevcûddur. **(Markos)** İncîli, otuz sene sonra, Romada yazıldı. **(Luka)** İncîli, yirmisekiz sene sonra, İskenderiyyede, yunânî olarak yazıldı. **(Yuhannâ)** İncîli, otuzsekiz veyâ altmışbeş sene sonra, Efsûs şehrinde yazıldı. Hepsinde, rivâyetler ve hikâyeler ve Îsâ aleyhisselâmdan sonra hâsıl olan ba'zı şeyler yazılıdır. Luka ve Markos, Havârîlerden değildiler. Başkalarından işitdiklerini yazdılar. Bunları yazanlar, kitâblarına İncîl demedi. Târîh kitâbı dediler. Sonra terceme edenler, İncîl dediler.

İşbu **(Kavl-üs-sebt)** kitâbı, bir protestan papazının, arabî olarak Mısrda yazıp basdırdığı **(Ekavîl-ül-Kur'âniyye)** kitâbına cevâb olarak, seyyid Abdülkâdir İskenderânî tarafından 1341 [m. 1923] senesinde yazılmış, 1990

---

[1] Ward William George, 1228-1300 [m. 1812-1882], meşhûr katolik İngiliz papaz. En meşhûr eseri, **(Hıristiyan kilisesinin ideali)**dir.

senesinde (Hakîkat Kitâbevi) tarafından, arabî **(Es-sırât-ül-müstekîm)** ve **(Hulâsat-ül-kelâm)** kitâbları ile birlikde basdırılmışdır.

Türkçe **(Îzâh-ul-merâm)** kitâbında diyor ki:

Asl İncîl, ibrânî lisânında idi ve yehûdîler, Îsâ aleyhisselâmı i'dâm etmek için, yakaladıklarında, onu imhâ etdiler. Îsâ aleyhisselâmın da'vet zemânı olan üç senede, bir sûreti yazılmamışdı. Hıristiyanlar, asl İncîli inkâr ediyorlar. Bunların İncîl dedikleri dört kitâbda, hiçbir ibâdet mevcûd değildir. Yalnız Îsâ aleyhisselâmın yehûdîlerle olan münâkaşaları yazılıdır. Hâlbuki, din kitâbı, ibâdetleri bildiren kitâb demekdir. Tevrâta göre ibâdet ediyoruz derlerse, yevm-i septe [Cumartesi gününe] ehemmiyyet vermek, sünnet olmak, her sabâh ve akşam ayakda düâ etmek, ma'lûm günlerde oruc tutmak, kadını boşamak haklarına mâlik olmak ve hınzır eti yimemek gibi, Tevrâtın mühim emrlerini niçin yapmıyorlar? Bunların terk edilmesi için, İncîllerinde bir haber de yokdur. Hâlbuki, Kur'ân-ı kerîmde, her ibâdet, güzel ahlâk, hukûk, ticâret, zırâ'at ve fen bilgilerine teşvîk, uzun bildirilmişdir. Cismânî ve rûhânî her müşkilât hâl edilmişdir.

Şâirler, edîbler, kâfirler, bindörtyüz seneden beri, çok çalışdıkları hâlde, Kur'ân-ı kerîmin bir âyetinin benzerini söyleyemediler. Kelimeleri arabî olup, her yerde kullanıldığı hâlde, bir âyetinin benzerinin söylenememesi, onun mu'cize olduğunu göstermekdedir. Muhammed aleyhisselâmın diğer mu'cizeleri bitmiş, yalnız ismleri kalmış, Kur'ân-ı kerîm ise, her zemân ve her yerde, güneş gibi parlamakdadır. Her derde ilâc ve dermân olmakdadır. Allahü teâlâ, bütün kullarını mes'ûd etmek için, onu Habîb-i ekremine ikrâm ve inzâl buyurmuşdur. Sonsuz lutf ve merhameti ile, tahrîf ve tebdîlden hıfz ve himâye eylemişdir. Diğer kütüb-i semâviyye için, böyle bir va'dde bulunmamışdır. [Allahü teâlâ, Kur'ân-ı kerîmi, sevgili Peygamberi Muhammed aleyhisselâma, Cebrâîl ismindeki melek ile, parça parça, yirmiüç senede gönderdi. Birinci halîfe Ebû Bekr "radıyallahü teâlâ anh" da, Alla-

hü teâlânın gönderdiği bu âyetleri, bir araya cem' etdirip, yazdırdı. Böylece, **(Mushaf)** denilen büyük bir kitâb meydâna geldi. Otuzüçbin Sahâbî, bu Mushafın, Muhammed aleyhisselâmın bildirdiğinin aynı olduğuna, sözbirliği ile karâr verdi. **(Rıyâd-un-nâsıhîn)** 375. ci sahîfesinde diyor ki, (Kur'ân-ı kerîmde 6236 âyet vardır). Ba'zı büyük âyetler, küçük âyetlere ayrılınca, âyet adedi çoğalmakdadır. Böylece, âyet adedi 6366 olan Mushaflar mevcûddur. Muhammed aleyhisselâm, Kur'ân-ı kerîmin hepsini Eshâbına îzâh etdi, açıkladı. İslâm âlimleri, Eshâb-ı kirâmdan işitdiklerini yazdılar. Binlerce tefsîr kitâbları meydâna geldi ve her memlekete yayıldı. Şimdi, dünyânın her yerindeki Kur'ân-ı kerîmler, birbirlerinin aynıdır. Aralarında, bir harf, bir nokta bile fark yokdur.]

Bütün Peygamberlerin dinleri, kendi zemânlarının ihtiyâclarına uygun olduğundan, birbirlerinden farklı idi. Fekat, hepsinde, îmân edilecek şeyler aynı idi. Hepsi, Allahü teâlânın bir olduğunu, öldükden sonra, tekrâr dirilmek olduğunu bildirdiler. Tesniyenin dördüncü faslının otuzdokuzuncu âyetinde (Yerlerin ve göklerin sâhibi birdir, başka yokdur), altıncı faslında, (Ey İsrâîl dinle! Allahımız, Rabbimiz birdir) ve (Sıfr-ül-mülûk-i sâlis)de, Süleymân aleyhisselâm Beyt-ül-mukaddesi (Kudüsdeki Mescid-i aksâyı) inşâ edince, (Ey İsrâîlin Allahı! Yerde ve göklerde, senin gibi Rab yokdur. Sen yerlere ve göklere sığmazsın. Nerde ki, bu yapdığım eve) dediği yazılıdır. (Sıfr-ül-mülûk-il-evvel)de **(Samoil 1)**in onbeşinci faslının 29.cu âyetinde, **(Samoil)** Peygamberin (İsrâîlin azîzi, ya'nî ilah ve ma'bûdu, yalan söylemez ve nedâmet etmez. Çünki O, insan değildir) dediği yazılıdır. **(Eş'iyâ)** Peygambere âid olduğu söylenen kitâbın kırkbeşinci bâbında, (Benim Rab! Benden gayrı Allah yokdur. Nûru ve zulmeti yaratan, hayrı, şerri halk eden Ben'im) demekdedir. Mattâ İncîlinin ondokuzuncu bâbında, (Bir kimse, ona dedi ki, ey iyi muallim! Ne iyilik yapayım ki, ebedî hayâta nâil olayım? Ona cevâb olarak, bana niçin iyi diyorsun? Birden gayrı iyi yokdur. O Allahdır. Ebedî hayâta kavuş-

mak istersen, Onun nasîhatlarını yap!) dediği yazılıdır. Markosun onikinci bâbında, (Kâtiblerden biri, birinci emr nedir) dedi. Îsâ aleyhisselâm, ona cevâb olarak, (Emrlerin birincisi, Rabbimiz birdir. Bütün kalbin ile, bütün tâkatın ile, Rabbini sev!) demekdedir. Muhammed aleyhisselâm da, böyle buyurdu.

Muhammed aleyhisselâmı tekzîb eden [inanmıyan] kimse, bütün Peygamberlere inanmamış olur. **(Ekânîm-i selâse)** denilen **(Teslîs)**e [üç Tanrıya] inanmak, bütün Peygamberleri tekzîb olmakdadır. Teslîs akîdesi, Îsâ aleyhisselâmın semâya urûcundan çok zemân sonra zuhûr etdi. Bundan önce, **(Nasârâ)** da, **(Tevhîd)** akîdesinde idiler ve Tevrât ahkâmını icrâ ediyorlardı. Putperestlerden çoğu ve Yunan feylesofları nasrânî olunca, eski i'tikâdlarından teslîsi de nasrânîliğe karışdırdılar. Nasârâ dînine, teslîs akîdesini ilk karışdıran, mîlâdın ikiyüz senesinde (Sebliyûş) isminde bir papaz olduğu ve bu sebeble, çok kan döküldüğü, fransızca **(Kurret-ün-nüfûs)** kitâbında ve arabî tercemesinde uzun yazılıdır. O zemân, birçok âlimler, tevhîdi müdâfea etdi ve Îsâ aleyhisselâmın bir insan ve Peygamber olduğunu bildirdiler. Üçyüz senelerinde, İskenderiyyede, Aryüs, tevhîdi i'lân ve teslîsin fâsid ve bâtıl olduğunu neşr etdi. 325 senesinde, büyük Kostantinin İznikde topladığı papazlar meclisinde, tevhîd red ve Aryüs tard [aforoz] edildi. Teslîsin üçüncü tanrısı dedikleri, **(Rûh-ul-kuds)**ün ne olduğunu kendileri de bilmiyorlar. Îsâ aleyhisselâm, annesi (Meryem-i azrâ)nın batnında, Rûh-ul-kudsden meydâna geldi diyorlar. İslâmiyyetde Rûh-ul-kudsün, Cebrâîl isminde melek olduğu bildirildi[1].

Şemseddîn Sâmî beğ 1316 [m. 1898] târîhli **[Kâmûs-ül-a'lâm)** kitâbında diyor ki: İslâm dîninin peygamberi, Muhammed aleyhisselâmdır. Babası Abdüllah, dedesi Abdülmuttalib bin Hâşim bin Abd-i Menâf bin Kusay bin Kilâb-

---

[1] **(Îzâh-ul-merâm)** kitâbını, Manastırlı Abdüllah Abdî bin Destân Mustafâ beğ yazmışdır. Kendisi, 1303 [m. 1885] de vefât etmişdir "rahmetullahi aleyh". Kitâb, 1288 [m. 1871] de İstanbul Edirnekapı hâricinde, Mustafâ pâşa tekkesi şeyhi Yahyâ efendi matbaasında tab' edilmişdir.

dır. Târîhcilere göre, mîlâdın 571. ci senesinde, Nisan ayının yirmisine rastlıyan, Rebî'ul-evvel ayının onikinci pazartesi gecesi, sabâha karşı, Mekke şehrinde dünyâya gelmişdir. Annesi, Vehebin kızı Âmine, Âminenin babası da, Abd-i Menâf bin Zühre bin Kilâbdır. Kilâb, Peygamberimizin babası olan Abdüllahın büyük dedesidir. Abdüllah, ticâret için Şâma gidip, avdetinde Medîne civârında **(Dâr-ün-nâbiga)**da vefât etdi. Yirmibeş yaşında idi. Oğlunu göremedi. Beş sene, süt annesi Halîmenin kabîlesinde kaldı. Bu Benî Sa'd kabîlesi, Arabistânın en fasîh, en güzel konuşan kabîlesi idi. Bunun için, Muhammed aleyhisselâm pek fasîh konuşurdu. Altı yaşında iken, Âmine, oğlunu Medînedeki dayılarına götürüp, orada vefât etdi. Dadısı, Ümm-i Eymen kendisini Mekkeye getirip, Abdülmuttalibe teslîm etdi. Sekiz yaşında iken Abdülmuttalib de vefât ederek, amcası Ebû Tâlibin evinde kaldı. Oniki yaşında iken, Ebû Tâlib ile, ticâret için Şâma gitdi. Onyedi yaşında iken, amcası Zübeyr Yemene götürdü. Yirmibeş yaşında iken, Hadîce "radıyallahü anhâ"nın kervânı ile, ticâret için, Şâma gitdi. Aklı, edebi, güzel ahlâkı ve çalışkanlığı ile meşhûr oldu. İki ay sonra, Hadîce ile izdivâc eyledi. Kırk yaşında iken, Cebrâîl isminde melek gelerek, peygamber olduğu bildirildi. En evvel Hadîce, sonra Ebû Bekr ve çocuk olan Alî ve Zeyd bin Hârise îmân etdi. Kırküç yaşında iken, herkesi dîne da'vet etmesi emr olundu. Müşrikler, ezâ, cefâ etdiler. Elliüç yaşında iken, Allahü teâlânın izni ile Medîne-i münevvereye hicret etdi. Mîlâdın 622. ci senesi Eylül ayının yirminci ve Rebî'ul-evvelin sekizinci pazartesi günü, Medînenin Kubâ köyüne geldi. Hazret-i Ömer halîfe iken, bu senenin Muharrem ayının birinci günü, **(Hicrî kamerî)** sene başı kabûl edildi. Temmûz ayının onaltıncı cum'a günü idi. Eylülün yirminci günü de, **(Hicrî şemsî)** sene başı oldu. 623. cü mîlâdî sene başı, hicrî şemsî ve kamerî senelerin birincisinde oldu. Kâfirlere karşı gazâ ve cihâd yapılması emr edilince, hicretin ikinci senesinde **(Bedr gazâsı)** oldu. 950 kâfirden elli kişi katl ve 44 ü esîr edildi. Üçüncü

senede **(Uhud gazâsı)** oldu. Kâfirler üç bin, müslimânlar 700 kişi idi. 75 Sahâbî şehîd oldu. Bu senede, kadınların örtünmelerini emr eden âyetler nâzil oldu. Dördüncü senede **(Hendek gazâsı),** beşinci senede **(Benî Mustalak gazâsı)** oldu. Altıncı senede Hudeybiyede **(Bî'at-ür-rıdvân)** anlaşması oldu. Yedinci senede **(Hayber gazâsı)** oldu ve Bizans hükümdârı Kaysere ve Îrân şâhı Kisrâya islâma da'vet mektûbları gönderildi. Sekizinci senede Herakliyüsün rum ordusu ile **(Mûte gazvesi)** oldu ve **(Mekke feth)** edildi ve **(Huneyn gazâsı)** oldu. Dokuzuncu senede, **(Tebük gazâsı)**na gidildi. Onuncu senede **(Vedâ' haccı)** yapıldı. Onbirinci senesinde, onüç gün hummâ hastalığı olup, Rebî'ul-evvelin onikinci pazartesi günü, mescidine bitişik odasında, 63 yaşında vefât etdi.

Resûlullah "sallallahü aleyhi ve sellem" dâimâ güler yüzlü, tatlı sözlü idi. Mübârek yüzünde nûr parlardı. Görenler, âşık olurdu. Hilmi, sabrı, güzel ahlâkı, binlerce kitâbda yazılıdır. Hadîceden "radıyallahü anhâ" iki erkek, dört kız evlâdı oldu. Mısrlı Mâriyeden de bir oğlu oldu.

64.cü sahîfe, 15.ci maddenin dipnotu:

Büyük âlim, seyyid Abdülhakîm Arvâsî "rahmetullahi aleyh" İstanbulda yazmış olduğu **(Eshâb-ı kirâm)** risâlesinde diyor ki, (Resûlullahın mübârek kızı hazret-i Fâtıma ile kıyâmete kadar, çocukları, Ehl-i beytdirler. Bunları, âsî olsalar da sevmek lâzımdır. Bunları sevmek, kalb ile, beden ile ve mal ile yardım, hurmet ve haklarına ri'âyet etmek, îmân ile ölmeğe sebeb olur. Sûriyenin Hamâ şehrinde, seyyidler için mahkeme vardı. Mısrdaki Abbâsî halîfeleri zemânında, Hasenin "radıyallahü teâlâ anh" evlâdlarına **(Şerîf)** ismi verilerek beyâz sarık sarmaları, Hüseynin "radıyallahü teâlâ anh" evlâdına **(Seyyid)** ismi verilerek, yeşil sarık sarmaları tensîb edildi. Bu mübârek sülâleden doğan mübârek çocuklar, iki şâhid ile, hâkim huzûrunda tescîl edilirdi. Sultân Abdülmecîd Hân "rahmetullahi teâlâ aleyh" zemânında mason Reşîd Pâşa, ingilizlerin emri ile, bu mahkemeleri kaldırdı. Soysuz ve mezhebsiz olanlara da seyyid denildi. Uydurma acem seyyidleri her tarafa yayıldı. **(Fetâvâ-i-hadîsiyye)**de diyor ki, (İslâmiyyetin ilk zemânlarında, Ehl-i beytden olanların hepsine şerîf denilirdi. Meselâ, şerîf-i Abbâsî, şerîf-i Zeynelî denirdi. Fâtımî sultânları şî'î idi. Yalnız Hasen ve Hüseyn evlâdına şerîf dediler. Mısrdaki Türkmen sultânlarından Eşref Şa'bân bin Hüseyn 773 [m. 1371] senesinde, seyyidlerin şerîflerden ayrılmaları için, yeşil sarık sarmalarını emr eyledi. Bu âdetler her yere yayıldı ise de, şer'î bir değeri yokdur.) **(Mir'ât-i kâinât)**da ve **(Mevâhib-i ledünniyye)**nin türkçe tercemesinde ve Zerkânî şerhinde, yedinci maksadın üçüncü faslında, bu husûsda tafsîlât vardır.)

Fâtımadan mâadâsı kendisi hayâtda iken vefât etdiler. **(Kâmûs-ul-a'lâm)**ın yazısı burada temâm oldu.

İmâm-ı Gazâlî, **(Kimyâ-yı se'âdet)** kitâbında diyor ki, (Allahü teâlâ, kullarına, peygamberler gönderdi. Bu büyük insanlar vâsıtası ile, kullarına, se'âdete ve felâkete sebeb olan şeyleri bildirdi. Peygamberlerin en yükseği, en üstünü ve sonuncusu, **(Muhammed)** aleyhisselâmdır. Bütün insanlara, her millete peygamberdir. Dünyânın her yerinde, herkesin O yüce Peygambere inanması ve Ona tâbi' olması lâzımdır).

SONSÖZ

Hulâsa, **(Din)** demek, Allahü teâlânın râzı olduğu şeyleri ve yapılması lâzım olan ibâdetleri ve dünyâda ve âhiretde se'âdete kavuşmağı öğretmek için, Allahü teâlâ tarafından Peygamberlere bildirilen ahkâm demekdir. İnsanların, noksan aklları ile söyledikleri evhâm ve hayâllere din denmez. Akl, dînin emr ve yasaklarını anlamağa ve bunlara uymağa yarar. Emr ve yasaklardaki esrârı ve bunların hakîkatlerini, sebeblerini anlıyamaz. Bunların üzerinde fikr yürütemez. Bu hikmetler, Allahü teâlânın, Peygamberlere bildirmesi ile ve Evliyânın kalblerine ilhâm ve tecellî olunması ile öğrenilir. Bu da, ancak Allahü teâlâ tarafından ihsân olunur.

Şimdi, dünyâ ve âhiret se'âdetine kavuşmak ve Allahü teâlânın rızâsını kazanmak için, müslimân olmak lâzımdır. Müslimân olmıyana **(Kâfir)** denir. **(Müslimân olmak)** için, Muhammed aleyhisselâmın Peygamber olduğuna **(Îmân etmek)** [inanmak] ve **(İbâdet etmek)** lâzımdır. İbâdet, bütün sözlerini ve işlerini Muhammed aleyhisselâmın dînine uydurmak demekdir. İbâdetleri hiçbir menfe'at düşünmiyerek, yalnız Allahü teâlânın emri olduğu için, yapmak lâzımdır. **(Ahkâm-ı islâmiyye),** Kur'ân-ı kerîmde ve hadîs-i şerîflerde bildirilmiş olan **(ahkâm)** [emrler ve yasaklar] demek olup, fıkh, ya'nî ilm-i hâl kitâblarından öğrenilir. Ahkâm-ı islâmiyyeyi ya'nî her müslimânın yapması ve sakınması emr edilen ahkâmı, öğrenmek, erkeklere de, kadınlara da **(Farz-ı ayn)**dır. Bunlar, insânları, rûhî ve bedenî hastalıklardan muhâfaza eden devâlardır. Tıb, san'at, ticâret ve hukûk bilgilerini öğrenmek için, liselerde ve üniversitelerde, seneler-